

[Arbejdsministeren]

andre områder, og sådan er det altså også inden for landbrugets område. Jeg går ud fra, at der ikke er nogen partier her i Folketinget, der på nogen måde vil modsætte sig, at den, der har andre i sit brød og har ansvar for andre, orienterer sig om, hvad der er gældende ret her i landet, medmindre man har aftalt noget andet.

Jeg synes nu nok, vil jeg sige til hr. Kirkegaard, at jeg blev noget overfortolket, men det er jo den sædvanlige måde fra min forgængers side at debattere på, hvor der altid sker en eller anden lille smule til tider usmagelig overfortolkning. Men lad det nu så ligge.

Endvidere er jeg blevet gjort bekendt med vores bekymringer med hensyn til køerne, der står dér og brøler. Dem behøver vi slet ikke at være bekymrede for, fordi det fremgår faktisk af § 2 i den overenskomst, som er indgået af land- og skovbrugets arbejdsgivere, at den i stk. 1 fastsatte ramme for arbejdstidens placering på 37 timer ikke gælder for arbejde med pasning af dyr. Derfor kan vi godt se væk fra vores tidligere bekymringer i den henseende, og det kan vi jo lige så godt gøre så hurtigt, som det er muligt.

(Kort bemærkning).

Kent Kirk (KF):

Jeg vil komme med en indrømmelse. Jeg er fuldstændig enig med arbejdsministeren i, at hvis man har valgt ikke at være organiseret og dermed dækket af overenskomsterne, må man som arbejdsgiver og arbejdstager selvfølgelig forholde sig til den lovgivning, der ellers er på området.

Problemet opstår bare, hvis den lovgivning i virkeligheden går ud på, at man, hvis man ikke er medlem af en organisation, der har en overenskomst, alligevel skal følge den pågældende overenskomst. Det er det, der er problemet. Det synes jeg ikke er rigtigt at gøre over for de mennesker, der af en eller anden grund vælger ikke at lade sig organisere.

(Kort bemærkning).

Kirkegaard (KF):

Ja, utak er jo verdens løn. Nu roste jeg ministeren for den udlægning, hun havde givet af teksten, og får så at vide, at jeg – på sædvanlig vis, vist oven i købet – havde overfortolket ministeren.

Nuvel, det er så ministerens opfattelse, at jeg har overfortolket de udtalelser, som ministeren kom med for et øjeblik siden, men må jeg så ikke bede ministeren om at få den korrekte tolkning af det, ministeren sagde for et øjeblik siden om De Kristelige på arbejdsmarkedet, at de kan indgå landsdækkende overenskomster, og at de kan anvendes i denne sammenhæng. Det kan ikke stå og svæve i luften, at jeg bare har overfortolket, hvis vi ikke kan få at vide, hvad den rigtige fortolkning er.

Arbejdsministeren (Jytte Andersen):

Jeg vil gerne sige til min forgænger som arbejdsminister, hr. Knud Erik Kirkegaard, at jeg ikke vil stå her på Folketingets talerstol og give udtryk for, på hvilken måde man skal organisere sig på arbejdsmarkedet. Det er arbejdsmarkedets parters egen vurdering, egen selvbestemmelsesret, og sådan må det nu være. Jeg lader mig ikke køre ud på glatis, som min forgænger gerne vil have at jeg skal. Den går simpelt hen ikke.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Arbejdsmarkedsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

3) Første behandling af lovforslag nr. L 254:

Forslag til lov om ændring af lov om ligebehandling af mænd og kvinder med hensyn til beskæftigelse og barselorlov m.v. (Genoptagelse af arbejdet under barselorlov).

Af arbejdsministeren (Jytte Andersen).
(Fremsat 27/4 94).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Lone Møller (S):

I konsekvens af den gennemførte ændring i sygedagpengeloven, som lemper adgangen til i begrænset omfang under barselorlov at kunne påtage sig midlertidigt arbejde, må der også gennemføres en ændring i loven om ligebehandling, i og med at det fastslås, at man, selv om man i sin barselperiode er på jobbet i kort tid, stadig væk er omfattet af retten til at få sin fulde barselydelse.

Det er det, dette forslag går ud på, og det kan Socialdemokratiet støtte, idet vi derved sikrer, at lønmodtagere er beskyttet mod afskedigelse, selv om de i deres barselperiode påtager sig kortvarigt arbejde.

Kent Kirk (KF):

Da hr. Kai Dige Bach, der er ordfører for Det Konservative Folkeparti i denne sag, desværre sidder fast ovre i Trafikministeriet, vil jeg meget gerne på Det Konservative Folkepartis vegne holde hans indlæg.

Lovforslaget giver en større fleksibilitet i barselorloven, således at hele dagpengeretten ikke automatisk bortfalder ved deltagelse i arbejde eller fagpolitiske aktiviteter af begrænset varighed.

Selve den korte lovtekst løser forholdet til socialministerens lov udmærket, men Det Konservative Folkeparti kan da stadig undre sig over, hvorfor en kortvarig deltagelse i almindeligt arbejde skal have andre og meget stærkere økonomiske konsekvenser for orlovstageren end deltagelse i fagpolitisk arbejde, undervisning el.lign. med erhvervsmæssigt formål – barnet kan vel ikke mærke forskel på, hvor mor er henne – og det forekommer også urimeligt, at fagpolitisk arbejde skulle være mere samfundsvigtigt end arbejdet i erhvervslivet.

Jeg tror, at man i forbindelse med lovforslaget har glemt, at mange kvinder i erhvervslivet har betroede og ansvarsfulde stillinger, hvor det kan være helt urimeligt at skulle miste adskillige ugers dagpenge bare for at kunne give nogle få timers instruktion eller hjælp inden for sit daglige ansvarsområde. Og jeg kan da slet ikke se, hvorfor alt andet end at få sit daglige arbejde til at fungere under fraværet skulle have en højere prioritet i fraværet fra éns barn.

Men forslaget er som sagt en opfølgning af socialministerens, som vi trods alt vurderer

gav en større fleksibilitet, og derfor kan Det Konservative Folkeparti støtte det.

Else Winther Andersen (V):

Dette lovforslag er jo, som det er sagt af tidligere ordførere, en følge af socialministerens forslag om ændring af sygedagpengeloven, hvor man lemper adgangen til i begrænset omfang at arbejde hos arbejdsgiveren under barselorlov.

Venstre vil gerne være med til at støtte forslaget, fordi der her lægges op til en større fleksibilitet i forhold til det at have barsel og i forhold til sin arbejdsplads. Men jeg vil da gerne tilslutte mig den konservative ordførers spørgsmål om, hvorfor fagpolitisk arbejde skal have en større prioritet, end når man taler om at være fleksibel i forhold til sin arbejdsgiver: Der kan, som det også er blevet sagt, være tale om en leder på et område, hvor vedkommendes viden er vigtig, eller der kan være tale om, at nogen sidder med en specialviden, som det kan være hensigtsmæssigt at vedkommende kan have mulighed for at komme ind og videgive, så hvorfor skal det nedprioriteres?

Lilli Gyldenkilde (SF):

Jeg tror nok, jeg på SF's vegne kan sige, at jeg støtter det foreliggende lovforslag. Når jeg siger det på den måde, er det, fordi det selvfølgelig skal ses i sammenhæng med det andet forslag, som er til behandling.

I den forbindelse vil jeg gerne sige, at vi i SF ikke rigtig kan forstå, at de ændringer, der kommer til i sygedagpengelovens § 16, stk. 3, hvor der gives adgang til at deltage bl.a. i fagpolitisk arbejde og undervisning i de første 14 uger alene med tab af dagpenge for det pågældende tidsrum, ikke også gælder f.eks. borgerligt ombud.

Vi har jo rejst denne sag for et stykke tid siden og er derfor glade for, at der bliver gjort noget ved den, men vi synes altså, at det borgerlige ombud skal med her. Det er det ikke, så vidt jeg kan se, men det vil jo afhænge af udvalgsarbejdet, hvordan forslaget kommer til at se ud.

Jeg er udmærket klar over, at vi nu taler om både sygedagpengeloven og ligestillingsloven, fordi de er parallelle, som der rigtigt står i disse bemærkninger. Men da bemærkningerne er med i dette forslag, ser jeg ikke nogen grund

[LIII Gyldenkilde]

til, at man ikke skulle kunne fremføre et par kommentarer også til den del, for jeg er godt klar over, at dette forslag i højere grad handler om at gøre det muligt ifølge ligeretsloven at gøre det her. Men jeg synes altså, at de to love hænger så meget sammen – hvad jeg jo kan høre de øvrige ordfører også mener de gør – at vi må se dem i sammenhæng.

Jeg tror da, at det vil betyde, at vi støtter det foreliggende lovforslag, men vi vil altså gerne undersøge, om vi ikke kan få de andre partier med på, at det dér med borgerligt ombud i hvert fald skal med ind under ordningen.

(Kort bemærkning).

Lone Møller (S):

Det kan godt være, det er mig, der har misforstået dette lovforslag, og i så fald vil jeg gerne korrigeres af arbejdsministeren, men når man henviser til sygedagpengeloven, er det, fordi det er dér, hvor man får økonomien dækket.

Jeg har læst dette lovforslag som, at det er ligebehandlingsloven, der sikrer retten til barsel, og selv om man arbejder en kort periode i sin barselperiode, er det stadig ligebehandlingsloven, der sikrer, at man har retten til barsel og dermed ikke kan fyres i den periode, hvor man måske har været flink og hjulpet en arbejdsgiver med at tage et par dage. Jeg opfatter derfor dette forslag utrolig positivt, nemlig at det fastslås, at man er sikret mod afskedigelse i sin berettigede barselperiode.

Poul Nødgaard (FP):

Hvis det kan glæde arbejdsministeren, tror jeg nok, at vi overvejende er positive over for dette forslag, fordi det er udtryk for noget fleksibilitet. Jeg synes, det vil være ganske udmærket, at den, der er på barselorlov, kan afbryde barselorloven, hvis man har lyst til det.

Men jeg vil gerne spørge arbejdsministeren, om jeg har ret i – hvad jeg i og for sig går ud fra som en selvfølge, for det står der ikke noget om – at man ikke bare kan komme tilbage til sin arbejdsgiver og sige: Nu vil jeg gerne i gang igen i 14 dage. Jeg går ud fra, at det er noget, arbejdsgiveren skal være indforstået med, for arbejdsgiveren har formentlig ansat en vikar. Det er vel noget, der bliver passet helt til, men det vil jeg da gerne lige vide.

I øvrigt synes jeg, at det også set ud fra et medmenneskeligt synspunkt er fint, at man ifølge dette forslag faktisk bliver bundet til at holde de 14 ugers barselorlov derved, at man ikke kan genoptage dagpengereetten, hvis man går ud og arbejder inden for de 14 uger, således at det kun er de sidste 10 uger, hvor man kan jonglere med arbejde og ikke-arbejde.

Derfor synes jeg alt i alt, at vi må prøve, om vi kan få dette lovforslag bragt frelst gennem Folketinget inden sommerferien.

Hvad angår det andet forslag under socialområdet, der har været behandlet, er det klart, at de to forslag må følges ad, så når vi anbefaler det foreliggende forslag, vil jeg også sige til vores ordfører på socialområdet, at vi skal udvise en positiv holdning til det lovforslag, der, så vidt jeg husker det, hedder lovforslag nr. L 221. Vi vil i hvert fald medvirke til, at dette her kommer igennem, således at vi får det på plads.

Jeg tror i øvrigt ikke – det vil jeg gerne have lov til at sige til sidst – at der er ret mange, der vil benytte sig af det, men så foreligger muligheden. For det at få et lille barn ind i en husstand i dag er noget, der kræver meget arbejde, og jeg tror også, det er en god start for det lille barn, at det har sin mor hos sig så lang tid som overhovedet muligt. Derfor tror jeg ikke, vi skal regne med, at en vedtagelse af dette forslag vil betyde, at der står lange køer af mennesker, der vil tilbage på arbejdspladsen, men hvis der er nogen, synes jeg, det er fint, at de kan komme det.

Endelig kunne jeg godt have lyst til at spørge arbejdsministeren, hvorfor dette lovforslag overhovedet har set dagens lys. Er det udtryk for et stort ønske fra nogen, eller hvor kommer det egentlig fra? Har det bare groet i ministerens have? For hvis det kun drejer sig om 5-10 stykker, vil vi gerne være med til at vedtage denne lovgivning.

(Kort bemærkning).

Lone Møller (S):

Det kan godt være, at jeg ikke er særlig god til at forklare mig, men jeg vil gerne forsøge én gang til for hr. Poul Nødgaards skyld.

Det er sygedagpengeloven, der fastsætter ydelsen for det beløb, som man kan få til at købe brød på bordet for, f.eks. når man er på barsel, mens det er ligebehandlingsloven, der

[Lone Møller]

fastsætter retten til at få barsel. Hr. Poul Nødgaard sagde, at det var så godt, at det lille barn havde sin mor derhjemme – det gælder også faderen, men han er sådan set ikke med – men det lille barn skal have moderen derhjemme, og det lille barn skal have retten dertil.

Med det foreliggende forslag sikrer vi, at kvinden, selv om hun tager to dages arbejde i sin barselperiode – hvad der nu er åbnet mulighed for – stadig væk er sikret retten til sin fulde barselperiode. Det skal nemlig fremgå af ligebehandlingsloven. Det er altså ikke udtryk for opfyldelsen af et stort ønske eller noget, som ministeren har siddet og opfundet. Det er en konsekvens af, at der bliver ændret i en anden lovgivning.

Nu håber jeg, at jeg har forklaret det, så også hr. Poul Nødgaard kan forstå det.

Jørgen Estrup (RV):

Det kan være, det er vigtigt, at vi ikke forlænger debatten for meget, for så kan det være, der er flere, der ikke forstår det.

Jeg er enig med fru Lone Møller i den sammenhæng, der blev beskrevet mellem sygedagpengeloven og ligestillingsloven, og at det derfor er en ren konsekvensændring, der her foretages.

Derfor er vi fra radikal side også overordentlig positive over for at få dette forslag igennem.

Jeg kan tilføje, at det samme gælder Kristeligt Folkeparti.

Arbejdsministeren (Jytte Andersen):

Jeg skal gøre det meget kort og sige tak for støtten til forslaget. Hvis der måtte være noget i anden lovgivning, som dette lovforslags bemærkninger refererer til, hvor der er behov for at få justeret noget, skal jeg jo ikke blande mig i det, men det vil ikke påvirke retstilstanden, og det er det, vi har været optaget af.

Denne lovgivning vedrører, som fru Lone Møller så flot har sagt, det retsmæssige. Det ydelsesmæssige er altså sygedagpengeloven, og det ligger som bekendt et andet sted end i mit ministerium, og jeg er helt tryk ved, at det også bliver taget op dér.

Jeg vil gerne sige tak for tilslutningen til dette lille forslag.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Arbejdsmarkedsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

4) Første behandling af lovforslag nr. L 249:

Forslag til lov om ændring af lov om social bistand. (Adskillelse af reglerne om privat og kommunalt formidlet dagpleje samt fastsættelse af særskilte bestemmelser om klubtilbud m.v.).

Af socialministeren (Yvonne Herløv Andersen).

(Fremsat 27/4 94).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Peder Sass (S):

Det område, som dette lovforslag omfatter, har gennem de seneste år været genstand for omfattende drøftelser her i Folketinget, hos interesseorganisationer, i kommuner og ikke mindst hos brugerne. Der har været gennemført et utal af forsøg, og der er efterfølgende udarbejdet rapporter, alt sammen med det formål at forbedre børns og unges vilkår – især de udsatte grupper.

Lovforslagets afsnit om pasningsordninger for børn har nu fået en tiltrængt tydeliggørelse, så det helt klart fremgår, hvad der er en privat dagpasning, og hvad der er et offentligt dagtilbud. Herved bliver dagplejen endelig en integreret del af loven, og dermed anerkendes dagplejen, som efter mange år har været betragtet som en overgangsordning, der skulle afhjælpe den store efterspørgsel efter daginstitutionspladser.

Men det vigtigste element i lovforslaget er den nye formulering vedrørende klubtilbud og andre socialpædagogiske fritidstilbud for større børn og unge. Her er der tale om et forslag,